

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

w sprawie ze skargi M. W.

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]

na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...] w sprawie VII AGa [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 11 września 2019 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

M. W. i X. W. w dniu 27 maja 2019 r. wnieśli do Sądu Najwyższego skargę na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 75, dalej: ustawa o skardze na przewlekłość), domagając się stwierdzenia przewlekłości postępowania przed Sądem Apelacyjnym (XVI GC [...]).

Zarządzeniem z dnia 4 lipca 2019 r. Przewodniczący w Sądzie Apelacyjnym w [...] zwrócił skargę X. W. na podstawie art. 130 § 5 k.p.c. w związku z art. 87¹ k.p.c.

Pismem z dnia 10 lipca 2019 r. Sąd Apelacyjny przekazał akta wraz ze skargą na przewlekłość postępowania wniesioną przez M. W. w dniu 27 maja

2019 r. uzupełnioną pismem z dnia 28 czerwca 2019 r. do Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postępowaniu cywilnym obowiązuje przed Sądem Najwyższym obowiązkowe zastępstwo strony przez adwokata lub radcę prawnego (art. 87¹ § 1 k.p.c.), co dotyczy także postępowania ze skargi na przewlekłość postępowania sądowego.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 tej ustawy, do postępowania toczącego się na skutek wskazanej wyżej skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy. W przypadku skargi rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy niezbędne jest w tym zakresie sięgnięcie do przepisów o postępowaniu zażaleniowym w sprawach cywilnych, regulujących zdolność postulacyjną strony. Zgodnie z art. 87¹ k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (§ 1), chyba że stroną, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat lub radca prawny (§ 2). Oznacza to, że zażalenie wnoszone do Sądu Najwyższego powinno być sporządzone przez pełnomocnika, będącego adwokatem lub radcą prawnym, a zasada ta znajduje również zastosowanie do skargi na przewlekłość postępowania, podlegającej rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy.

Pogląd ten został potwierdzony w mającej moc zasady prawnej uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2004 r. (III SPP 42/04, OSNP 2005 nr 5, poz. 71), stwierdzającej, że do skargi na przewlekłość postępowania uregulowanej w ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy w sprawie cywilnej, stosuje się przymus adwokacko-radcowski.

Oznacza to, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolność strony

do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych jest wyłączona. W konsekwencji czynności podejmowane przez stronę osobiście w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, z zastrzeżeniem przypadków wymienionych w art. 87¹ § 2 k.p.c., są bezskuteczne (postanowienia Sądu Najwyższego z: 16 marca 2006 r., III CZ 5/06, 6 lutego 2013 r., V CZ 88/12; 18 października 2018 r., I NSP 75/18; 24 maja 2019 r., I NSP 27/19).

Tym samym, skarga – w zakresie, w którym odnosi się do przewlekłości postępowania przed Sądem Apelacyjnym w [...] – wniesiona osobiście przez M. W. do Sądu Najwyższego z pominięciem przymusu adwokacko-radcowskiego, podlega odrzuceniu na podstawie stosowanych odpowiednio przepisów o postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym (art. 370 w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość).

Z tych względów, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.